

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 137/2
Tarih : 03.09.2025

33631

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ

Ağrı Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde en ağır etkilenen ve en fazla yıkımın olduğu Hatay'da, özellikle birinci basamak sağlık hizmetlerinde ciddi aksamalar yaşanmaya devam etmektedir. Depremler sonucu çok sayıda Aile Sağlığı Merkezi (ASM) yıkılmış ya da kullanılamaz hale gelmiş, bu nedenle sağlık hizmetleri geçici konteyner yapılar üzerinden sürdürülmektedir. Ancak aradan geçen uzun zamana rağmen kalıcı ASM binalarının yapılmaması, sağlık hizmetlerinin geçici koşullarda verilmesine neden olmakta, bu da hem sağlık çalışanlarını hem de bölge halkını zor durumda bırakmaktadır.

Bununla birlikte Hatay İl Sağlık Müdürlüğü'nün 25.08.2025 tarihli "Konteyner ve Prefabrik Yapılarda Hizmet sunan Aile Hekimliği Birimlerinin Gruplandırılmaları" hakkında yazısı uyarınca Bakanlığınız tarafından Aile Hekimliği birimlerine denetimler başlatılmıştır. Denetimler sonucunda ASM'lerin grup şartlarını sağlamayanların değiştirilmesi, "A, B, C, D" sınıfı olanların "E" sınıfına düşürülmesi gündeme gelmiştir. "E" sınıfına düşürülmeleri sonucu ödeneklerde düşme olacak, aile hekimlerine ve sağlık çalışanlarına verilen cari gider desteği kesilecek ve bunun sonucunda "A, B, C, D" sınıfı olması sebebiyle buralarda çalışan aile hekimleri dışındaki sağlık emekçileri işsiz kalacaktır. Grup düşürmeler sonucu yaklaşık 200 sağlık emekçisinin işsiz kalması söz konusudur. Sınıflı ASM'lerde çalışan 200 kadar sağlık emekçisinin işsiz kalması sonucu personel eksikliği ile hasta karşılama, temizlik, yazışmalar, laboratuvar hizmetleri gibi alanlarda aksamalar olacak, bu uygulama bölgede görev yapan aile hekimlerinin de istifa etmesine, yeni hekimlerin göreve gelmekten imtina etmesine ve halkın temel sağlık hizmetlerine erişiminin daha da zorlaşmasına yol açacaktır.

Bakanlığınızca da konteyner yapıların normal şartlar altında ASM olmaya uygun olmadığı mutlaka bilinmektedir. Olağanüstü şartlar sebebiyle Bakanlığınızın temin ettiği konteynerlerde olan ASM'lere yine Bakanlığınız tarafından, deprem bölgesi olduğu göz ardı edilerek, diğer ASM'lerdeki gibi sınıf denetimi ve normal şartlarda olan ASM'lerdeki büyüklük, teknik donanım, çalıştırdıkları personel vb kriterlere göre sınıflandırma yapılması ve bu şartlar altında bu kriterlerin sağlanmasının beklenmesi doğru değildir. Deprem bölgesi olan ve ağır yıkımların gerçekleştiği illerimizde şartlar normalleşene kadar bölgedeki aile hekimliği çalışanları her türlü negatif performanstan muaf tutulmalı, teşvikler kriterler olarak verilmelidir. Öncelik hasarlı aile sağlığı merkezlerinin mümkünse onarılmasında, değilse acilen yeni yer gösterilmesinde olmalıdır. Esnek çalışma olanağı sunulmalı, cari gider destekleri arttırılmalıdır. Tüm ASM'lerin en iyi şekilde donatılmış olarak, A sınıfı düzeyde hizmet sunmasını sağlamak kamusal bir sorumluluktur. Sağlık hizmet sunumunda, sorumluluklarınızın gereği olarak nitelikli bir hizmet sunumunun bir an önce sağlanabilmesi için gerekli koşulların sağlanması, sağlık emekçilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi ve yenilerinin yaratılmaması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. 6 Şubat 2023 depremlerinden bu yana Hatay ilinde toplam kaç Aile Sağlığı Merkezi (ASM) yıkılmış veya ağır hasar almıştır?
2. Bugün itibarıyla Hatay'da kaç ASM konteyner yapılar içinde hizmet vermeye devam etmektedir? Bu konteyner ASM'lerin ortalama kullanım süresi ne kadardır?
3. Hatay'da yıkılan veya ağır hasar alan ASM'lerin yerine bugüne kadar kaç kalıcı yeni ASM binası yapılmıştır? Bu konuda yürütülen bir planlama veya takvim var mıdır?
4. Hatay'da Bakanlığınızın temin ettiği konteynerlerde olan ASM'lere yine Bakanlığınız tarafından, deprem bölgesi olduğu göz ardı edilerek, diğer ASM'lerdeki gibi sınıf denetimi yapılmasının gerekçesi nedir? Böyle bir denetime neden ihtiyaç duyulmuştur?
5. Sağlık Bakanlığı'nın son sınıflandırma ve denetim sürecinde, Hatay'da kaç ASM'nin sınıfı "E" olarak güncellenmiştir veya güncellenmesi planlanmaktadır?
6. "E sınıfı" olarak belirlenen ASM'lerde görev yapan aile hekimlerine yönelik cari gider ödemelerinin kesilmesi kararı sağlık hizmetlerinin sürekliliği ve niteliği açısından nasıl bir etki yaratacaktır?
7. Hatay'da görev yapan kaç aile hekimi ve ASM çalışanı, yetersiz koşullar veya desteklerin kesilmesi nedeniyle görevinden istifa etmiştir?

8. Deprem sonrası süreçte Hatay ilinde aile hekimliği pozisyonlarına yapılan başvuru oranları nedir? Kaç birim halen boştur?
9. Bugüne kadar konteyner ASM'ler için açılan kuraların sınıflı açıldığı ve hekimlerin sınıflı olduğu bilgisi doğrultusunda kura tercihi yaptıkları, kurada A sınıfı olan ve buna göre tercih edilen ASM'lerin daha sonra denetim yapılarak A sınıfına uygun olmadığının belirtildiği ve tercih yapan hekimlerin mağdur edildiği iddiaları bulunmaktadır. Bakanlığınızca bu şekilde yanıltıcı bilgilerle kuraya çıkılmasının sebebi nedir? Bahsi geçen ASM'lerin kura öncesi koşulları ve sınıfları Bakanlığınızca bilinmemekte midir?
10. Depremde yıkılmayan, kamuya ait olan ASM'ler için kira ihalesi açıldığı, ASM emekçilerinin yıllardır çalıştıkları ASM binalarında kalmaya devam etmek için İl Sağlık Müdürlüğü'nün açtığı ihaleye girmek zorunda kalacağı iddiaları bulunmaktadır. Bu iddialar doğru mudur? Doğru ise, Bakanlığınızca kiralanan bu ASM'lerde yasal düzenlemelerin ön gördüğü kira artış oranlarının uygulanması neden yeterli görülmemiş, neden ihale yoluna gidilmiştir?
11. Kalıcı ASM binalarının eksikliği ve cari desteklerin kesilmesi, bölgede halkın temel sağlık hizmetlerine erişimini nasıl etkilemektedir? Bakanlığınız, halkın sağlık hakkının kesintisiz şekilde sağlanması için hangi adımları atmaktadır?